

rakta a vagonba, minden tiltakozása ellenére, és vele együtt indult útnak a leplombált vagon.

Egy-egy vagonba – aszerint, hogy mennyi volt a deportálandó és milyen nagy a szerelvény – hatvan–nyolcvan embert is zsúfoltak egybe, férfit, nőt, gyermeket, egészségeset és beteget, öreget és fiatal, vegyesen. Tikkasztó nyári forróságban, leplombált marhakocsikban, két vödörrel indultak el a többnapos útnak Kassán át a végállomás: Auschwitz felé.³²

A kassai zsidó közösség bevagonírozásának és deportálásának borzalmait megindítóan részletezte Gotterer Sámuelné, a városi Zsidó Nők Egyesületének vezetője egy Horthynénak címzett levélben. Gottererné mentesítést kapott a zsidóellenes rendeletek hatálya alól, mert a férje 75%-os hadirokkant volt. Május 17-i levelében, melyet a Zsidó Tanács sürgetésére írt, kérte, a kormányzó felesége lépjen közbe a deportálások beszüntetése érdekében, vagy legalább próbálja megakadályozni a 18 évnél fiatalabbak és a 60 évnél idősebbek (nők esetében 50 évnél idősebbek) deportálását, akik „amúgy sem lennének alkalmasak hasznos munkára az ország határain kívül”³³.

A magasabb SS és a német rendőrség magyarországi parancsnokának irodáját ugyanakkor naponta tájékoztatták az akciók előrehaladásáról az irányításukért felelős személyek. Az iroda jelentéseit a német követségnek is megküldték, s ezeket Veessenmayer azonnal továbbította a német külügyminisztériumnak. E jelentések szerint a deportált személyek száma két nap alatt elérte a 23 363 főt. Május 18-ra megközelítette a csaknem 51 000-et. A deportáltak száma minden nap elmúltával drámaian emelkedett tovább: május 19. – 62 644; május 23. – 110 556; május 25. – 138 870; május 28. – 204 312; május 31. – 217 236; június 1. – 236 414; június 2. – 247 856; június 3. – 253 389; és június 8. – 289 367.³⁴ A június 7-i transzport, amelyet a rákövetkező napon jelentettek, volt az utolsó az I. és II. zónából. Ezzel a zsidótlanítási szakértők megvalósították céljukat. 24 nap alatt 289 367 zsidót deportáltak 92 szerelvényben (19.1. táblázat) – vagyis napi átlagban 12 056 főt, és átlagosan vonatonként 3145 személyt.

Az I. és II. zónában lefolytatott deportálási akció végeztével Király Gyula alezredes, a belügyminisztérium VII., közbiztonsági osztályának vezetője 179 922/1944.VII.a. sz. alatt 1944. június 10-én rendeletben utasított minden végrehajtó szervet, köztük a rendőrséget és a csendőrséget, hogy kutassák fel a hálóból kicsúszott vagy a Magyarországra visszaszivárgott zsidókat.³⁵

A többi műveleti zónában változatlan sebességgel folytatódtak a deportálások. Július 9-re, mire Horthynak a deportálások beszüntetését ki-